

2016

SANSKRIT

(Major)

Paper : 3.2

Full Marks : 80

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. Answer the following as directed : 1×7=7

নির্দেশ অনুসৰি তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ লিখাঁ :

(a) Who has been eulogised in the First Verse of the *Sāhityadarpaṇa*?

‘সাহিত্যদৰ্পণ’ গ্ৰন্থৰ প্ৰথম শ্লোকত কাক স্তুতি কৰা হৈছে ?

(b) How many Chapters are there in the *Sāhityadarpaṇa*?

‘সাহিত্যদৰ্পণ’ গ্ৰন্থত কেইটা পৰিচ্ছেদ আছে ?

(c) Ānandavardhana is the author of the *Sāhityadarpaṇa*.

(Correct the sentence)

আনন্দবৰ্দ্ধন ‘সাহিত্যদৰ্পণ’ গ্ৰন্থৰ গ্ৰন্থকাৰ ।

(বাক্যশাৰী শুদ্ধ ৰূপত লিখাঁ)

(d) What is the soul of Kāvya according to Kuntaka?

কুন্তকৰ মতে কাব্যৰ আত্মা কি ?

(e) Fill up the blank :

খালী ঠাই পূৰণ কৰাঁ :

নরत्नं दुर्लभं लोके _____ तत्र सुदुर्लभा।

(f) How many divisions of अभिनय?

অভিনয়ৰ কেইটা ভাগ আছে ?

(g) What type of नायक should be there in a प्रकरण?

প্রকৰণৰ নায়কজন কেনে হ'ব লাগে, লিখাঁ।

2. Write very brief answers of the following questions (any four) : $2 \times 4 = 8$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ অতি চমুকৈ উত্তৰ দিয়া (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) What is नान्दी?

নান্দী কাক বোলে ?

(b) Write about सूत्रधार.

সূত্রধাৰৰ বিষয়ে লিখাঁ।

(c) Give the name of पञ्चसन्धिस.

পঞ্চসন্ধিসমূহ কি কি, লিখাঁ।

(d) How many types of अर्थप्रकृति? Give their names.

অর্থপ্রকৃতি কেইপ্রকাৰৰ আৰু নামসমূহ কি কি ?

(e) Define चम्पू after Viśvanātha.

বিশ্বনাথৰ মতে চম্পূৰ সংজ্ঞা লিখাঁ।

3. Give short answers to the following questions (any three) : $5 \times 3 = 15$

তলৰ প্রশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Write a note on पूर्वरङ्ग.

পূর্বরঙ্গৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখাঁ।

(b) Explain (any one) :

ব্যাখ্যা কৰাঁ (যি কোনো এটা) :

(i) चतुर्वर्गफलप्राप्तिः सुखादल्पधियामपि।

काव्यादेव यतस्तेन तत्स्वरूपं निरूप्यते॥

(ii) वाक्यं रसात्मकं काव्यम्।

(c) What are the differences between कथा and आख्यायिका as you find in the Sāhityadarpaṇa?

'साहित्यदर्पण' ग्रन्थत उल्लेख कवा कथा आरु आख्यायिकाब पार्थक्य लिखँ।

(d) What should be the characteristics of a नाटिका?

नाटिकाब वैशिष्ट्यसमूह केने होरा उचित ?

4. Answer any *three* of the following questions :

10×3=30

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখাঁ (যি কোনো তিনিটা) :

(a) Discuss how the author of the *Sāhitya-darpana* has criticised the definitions of *kaavya* put forward by other poeticsians.

‘সাহিত্যদৰ্পণ’কাৰে আন আলঙ্কাৰিকসকলৰ কাব্যৰ স্বৰূপক কেনেদৰে সমালোচনা কৰিছে, আলোচনা কৰাঁ।

(b) Discuss about divisions of অৰ্থোপদ্বৈপক.

অৰ্থোপদ্বৈপকৰ ভাগসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰাঁ।

(c) Write a note on আমুখ.

আমুখৰ বিষয়ে এটি টোকা লিখাঁ।

(d) Write a note on the salient features of a মহাকাব্য.

মহাকাব্যৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ পৰা এটি টোকা লিখাঁ।

5. Give the resultant forms of the following : 1×3=3

তলত দিয়াবিলাকৰ নিষ্পন্ন ৰূপ লিখাঁ :

পন্ + প্যত্ ; পা + যত্ ; হ্ৰ + হতৃ।

6. Find out the *pratyaya* in any *one* of the following along with the proper *sūtra* :

2

তলত দিয়া যি কোনো এটাৰ প্ৰত্যয় উল্লেখ কৰি উপযুক্ত সূত্ৰেৰে সৈতে লিখাঁ :

গ্ৰামতা ; কেহাব:।

7. Cite the relevant *sūtras* to show where the following *pratyayas* are used (any *two*) :

5

উপযুক্ত সূত্ৰৰ সৈতে তলত দিয়া প্ৰত্যয়সমূহ ব্যাখ্যা কৰাঁ (যি কোনো দুটা) :

হতৃ ; ত্ৰুণু ; ল্যপ্।

8. Explain the following *sūtras* with illustrations (any *four*) :

10

উদাহৰণেৰে সৈতে তলৰ সূত্ৰসমূহ ব্যাখ্যা কৰাঁ (যি কোনো চাৰিটা) :

তদস্যাস্ত্যস্মিন্ৰিতি মতুপ্ ; ক্তক্ৰবত্ নিষ্টা ; কালসময়-
বেলাসু ত্ৰুণু ; সংস্কৃতম্ ; রেবত্যাদিভ্যষ্টক্ ; ভগিতশ্চ।
